

Ve středu 25. listopadu 2020 se u nás již potřetí uskuteční mezinárodní iniciativa Červená středa (#RedWednesday), jejímž smyslem je připomenout si všechny, kdo jsou ve světě pronásledováni pro svou víru. Akce se v tentýž den koná v několika zemích světa. Proč je důležité připomínat si pronásledované pro víru a jaká je historie Červené středy? Na tyto otázky jsme se ptali **Petra Jana Vinše, generálního sekretáře Ekumenické rady církví v ČR**, se kterým vám přinášíme rozhovor:

1. Červená středa letos připadá na 25. listopad, kdy si budeme veřejně připomínat pronásledované pro víru. Proč je důležité pamatovat i na ty, kdo nejsou křesťany, nebo žijí na druhém konci světa?

Pokud bychom se o lidská práva zajímali jenom tehdy, když by se to týkalo nás a našich blízkých, nebyla by to žádná lidská práva, ale prostě jenom náš vlastní zájem. Svoboda lidského svědomí přijmout náboženskou víru nebo své vyznání změnit je univerzální, netýká se jenom jedné konkrétní náboženské tradice – a tak to musíme i vnímat. Sice se říká, že bližší košile, než kabát, a tak jsou mnoha křesťanům zcela přirozeně bližší jejich pronásledování bratři a sestry, než třeba příslušníci jiného náboženství, ale omezovat tím svou solidaritu s pronásledovanými pro víru, by bylo velmi hrubou chybou. Konečně je to právě obecná svoboda vyznání, která chrání – nebo by měla chránit – křesťany v zemích, kde jsou menšinou. A konečně – budování vědomí, že svoboda vyznání je důležitá, nás také zodolňuje proti všem, kdo by i zde u nás chtěli třeba i tu naši svobodu ohrožovat. S tím konečně máme zkušenost poměrně nedávnou.

2. Jednou z aktivit upozorňující na pronásledování pro víru je Červená středa. Můžete nám přiblížit historii této akce?

Celosvětově vznikla Červená středa jako akce s podtitulem Společně za víru a svobodu na Britských ostrovech. Stojí za ní od počátku organizace Aid to the Church in Need, se kterou spolupracujeme i na české podobě akce. Tato česká podoba vznikla před dvěma lety společným úsilím Ekumenické rady církví, České biskupské konference a Federace židovských obcí. Tato široká spolupráce při organizaci je naším českým specifikem a jsme za ni velmi rádi. Od počátku se v ČR také k akci spontánně přidávají různé farnosti, sbory, obce, společenství, které nasvěčují své kostely, nebo jiné místní dominanty, na červeno a organizují v tento den program na podporu pronásledovaných pro víru. Vznikla tak vlastně nová a důležitá tradice.

3. Můžete nám za Ekumenickou radu církví říci svoji zkušenost týkající se náboženského pronásledování v ČR nebo ve světě v současné době? Ve které zemi je to nejhorší a co se tam děje?

V naší zemi jsme z hlediska náboženské svobody posledních třicet let poměrně v klidu. Občas se sice i na politické rovině rozhlcovávají klasické proticírkevní stereotypy, ale do otevřeného pronásledování to má naštěstí ještě daleko. Cílem útoků různých extrémistických jednotlivců se u nás z náboženských důvodů bohužel stále stávají Židé a židovské památky, zaznamenány byly i útoky na mešity a osoby muslimského vyznání. Ve světě je situace bohužel většinou horší. Nejčastěji se věřící stávají obětí pronásledování buď ze strany totalitních režimů – tady je třeba zmínit například Čínu nebo Severní Koreu – nebo ze strany netolerantních náboženských fanatiků, kdy asi nejhůř na tom jsou oblasti na Blízkém východě a v Africe zasažené takzvaným Islámským státem a jeho nástupnickými organizacemi.

4. Máte informace, že se do Červené středy zapojují i jiné církve ve světě?

Na mnoha místech ve světě je Červená středa primárně katolická akce – souvisí to s tím, že Aid to the Church in Need, která za touto akcí ve světě často stojí, je papežská nadace. Samozřejmě, že se na různých místech zapojují i ostatní církve – například anglikánská v Anglii – ale širší ekumenické spolupráce, jakou máme v případě Červené středy v ČR je skutečně něco unikátního. Stejně tak je pro nás (podobně jako jinde ve světě) důležité, aby se k akci přidávaly třeba i státní a kulturní organizace. Pro ty je nejsnazším způsobem vyjádření solidarity nasvícení svých objektů červenou barvou – podle toho nakonec i Červená středa dostala své jméno.

5. Na co se mohou účastníci Červené středy letos těšit a jakým způsobem se do akce letos zapojuje ERC?

Mateřská akce v Praze, organizovaná ERC, ČBK a FŽO nabídne již tradiční program – mezinárodní konferenci o náboženské svobodě v Karolinu, která se koná ve spolupráci s IKDP a jejímž iniciátorem je Pavel Svoboda, ve velké aule Karolina potom židovsko-křesťanskou modlitbu a následně veřejný průvod s červenými svícemi kolem tří sakrálních objektů nasvícených červenou barvou – katolického kostela svatého Havla, husitského kostela svatého Mikuláše a Staronové synagogy. Program se ale neomezuje jenom na Prahu – na mnoha místech lokální organizátoři – jak z katolické církve, tak z církví ERC – připravují vlastní akce k zvýšení povědomí o náboženské svobodě a pronásledování pro víru. K tomu se konečně můžete přidat i vy, bližší informace najdete na www.cervenastreda.cz.

6. Jakou máte odezvu ze strany státní správy či vůbec společnosti? Vnímáte nějakou podporu této akce?

Velmi pozitivní. Jsem velmi rádi, že se už od loňského roku na akci podle svých možností podílí i Ministerstvo zahraničních věcí – je to pro nás důležitým znamením, že otázka pronásledování věřících ve světě není lhostejná ani našemu státu. Stejně tak se na řadě míst přidávají i různé kulturní instituce, samosprávy, školy a podobně. Máme velkou radost, když pak vidíme fotografie nasvícených divadel, radnic, ministerstev nebo třeba Petřínské rozhledny. Široká podpora (a doufejme, že bude čím dál širší) i ze strany nenáboženských institucí je dobrým znamením, že svoboda vyznání leží a měla by ležet na srdci skutečně každému.

7. Již nyní můžeme říct, že Červená středa je úspěšný projekt i zde v ČR, navíc je ekumenicky rozkročená, zapojují se do ní katolíci, protestanti a židé. Jak jste spokojení se spoluprací v rámci této aktivity?

Spolu s generálním sekretářem ČBK Stanislavem Příbylem a tajemníkem Federace židovských obcí Tomášem Krausem jsme u Červené středy od jejího vzniku v ČR. Myslím si, že by nebylo možné vytvořit takovýto projekt bez úzké vzájemné spolupráce, která se opírá i o osobní přátelství. V tomto má pro mě Červená středa jednoznačně i osobní rozměr. A je to tak správně – konečně právě na těch věcech, které nás spojují, se můžeme setkávat napříč různými hranicemi a nacházet společnou řeč.

DO RÁMEČKU:

Co je Červená středa?

Red Wednesday je akce, jejímž smyslem je veřejně si připomenout všechny, kdo jsou ve světě pronásledováni pro své náboženské přesvědčení. Znakem této iniciativy je rozsvícené červené světlo symbolizující krev trpících pro víru – lidé proto v tento den zapalují svíčky nebo dokonce nasvěcují významné budovy červeným světlem (kostely, sloupy, sochy aj.). S touto aktivitou přišla britská pobočka křesťanské organizace Aid to the Church in Need, v České republice ji organizuje Česká biskupská konference společně s Ekumenickou radou církví v ČR a Federací židovských obcí v ČR. Akce se v tentýž den koná na dalších místech ve světě, mj. v Londýně, Bratislavě, Vídni, Budapešti, na Filipínách.

Jak se zapojit?

Zveme farnosti, společenství a všechny lidi dobré vůle k zapojení do akce Červená středa - #Red Wednesday!

Můžete:

- uspořádat společnou modlitbu či liturgii za pronásledované
- zorganizovat setkání na vhodném místě ve vaší obci
- přečíst texty informující o tomto tématu, ad.
- zapálit svíčky při setkání či v průvodu

- nasvítit červeným světlem kostel, významnou budovu ve vaší obci, sloup, sochu, ad.

Napište nám o akci, kterou chystáte přes formulář na www.cervenastreda.cz, kde také najdete **podrobnou informační brožuru** s tipy a podněty ke stažení.